POZIȚIA (UE) NR. 5/2014 ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

în vederea adoptării unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare

Adoptată de Consiliu la 3 martie 2014

(2014/C 100/02)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([1]),

întrucât:

(1) Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului ([2]) impune ca produsele cu dublă utilizare să fie supuse unui control eficace atunci când sunt exportate din Uniune, când tranzitează teritoriul Uniunii sau când sunt livrate către o țară terță, ca rezultat al serviciilor de intermediere prestate de un intermediar rezident sau stabilit în Uniune.

(2) Pentru a permite statelor membre și Uniunii să își respecte angajamentele internaționale, anexa I la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 stabilește lista comună a produselor cu dublă utilizare care fac obiectul controalelor în Uniune. Deciziile privind produsele supuse controalelor se iau în cadrul Grupului Australia, al regimului de control al tehnologiei rachetelor, al Grupului furnizorilor nucleari, al Aranjamentului de la Wassenaar și al Convenției privind armele chimice.

(3) Regulamentul (CE) nr. 428/2009 prevede ca lista produselor cu dublă utilizare prevăzută în anexa I la regulamentul respectiv să fie actualizată în conformitate cu obligațiile și angajamentele relevante, precum și cu orice modificare a acestora, pe care statele membre le-au acceptat în calitate de membre ale regimurilor internaționale de neproliferare și de control al exporturilor sau prin ratificarea tratatelor internaționale în domeniu.

(4) Lista produselor cu dublă utilizare prevăzută în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 trebuie să fie actualizată periodic, ca să se asigure respectarea deplină a obligațiilor internaționale de securitate, să se garanteze transparența și să se mențină competitivitatea exportatorilor. Actualizarea cu întârziere a listei produselor cu dublă utilizare poate avea efecte negative asupra securității și a eforturilor internaționale de neproliferare, precum și asupra modului în care exportatorii din Uniune își desfășoară activitățile economice. În același timp, caracterul tehnic al modificărilor și faptul că aceste modificări trebuie să fie în conformitate cu deciziile luate în cadrul regimurilor internaționale de control al exporturilor înseamnă că ar trebui utilizată o procedură accelerată pentru a pune în aplicare actualizările necesare în Uniune.

(5) Regulamentul (CE) nr. 428/2009 prevede că autorizațiile generale de export ale Uniunii sunt unul dintre cele patru tipuri de autorizații de export disponibile în temeiul regulamentului menționat. Autorizațiile generale de export ale Uniunii permit exportatorilor stabiliți în Uniune să exporte anumite produse în anumite destinații sub rezerva condițiilor prevăzute în autorizațiile respective.

([1]) Poziția Parlamentului European din 23 octombrie 2012 (JO C 68 E, 7.3.2014, p. 112) și Poziția în primă lectură a Consiliului din 3 martie 2014. Poziția Parlamentului European din … și Decizia Consiliului din ….

([2]) Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare (JO L 134, 29.5.2009, p. 1).

(6) Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 prevede autorizațiile generale de export ale Uniunii aflate în vigoare în Uniune. Având în vedere natura acestor autorizații generale de export ale Uniunii, ar putea fi necesară eliminarea din domeniul de aplicare al acestor autorizații a anumitor destinații, în special în cazul în care evoluțiile arată că tranzacțiile de export facilitate nu ar trebui să mai fie autorizate printr-o autorizație generală de export a Uniunii pentru o anumită destinație. Eliminarea unei destinații din domeniul de aplicare al unei autorizații generale de export a Uniunii nu ar trebui să împiedice un exportator să depună cerere pentru un alt tip de autorizație de export în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare din Regulamentul (CE) nr. 428/2009.

(7) Pentru a asigura actualizarea periodică și la timp a listei comune a produselor cu dublă utilizare în conformitate cu obligațiile și angajamentele asumate de statele membre în cadrul regimurilor internaționale de control al exporturilor, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ar trebui să fie delegată Comisiei pentru modificarea anexei I la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 în conformitate cu articolul 15 din regulamentul menționat. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți.

(8) Pentru a permite o reacție rapidă a Uniunii la evoluțiile în ceea ce privește evaluarea sensibilității exporturilor în temeiul autorizațiilor generale de export ale Uniunii, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei pentru modificarea anexei II la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 în ceea ce privește eliminarea unor destinații din domeniul de aplicare al autorizațiilor generale de export ale Uniunii. Având în vedere că aceste modificări ar trebui să fie efectuate numai ca răspuns la un risc potențial mai mare în ceea ce privește exporturile corespunzătoare și că utilizarea continuă a autorizațiilor generale de export pentru exporturile respective ar putea avea un efect negativ iminent asupra securității Uniunii și a statelor membre ale acesteia, Comisia poate recurge la o procedură de urgență.

(9) Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și către Consiliu.

(10) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 428/2009 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 428/2009 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (1) se adaugă următoarele paragrafe:

„Pentru a asigura faptul că numai tranzacțiile cu risc redus fac obiectul autorizațiilor generale de export ale Uniunii incluse în anexele IIa-IIf, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23a pentru a elimina destinații din domeniul de aplicare al autorizațiilor generale de export ale Uniunii, în cazul în care astfel de destinații fac obiectul unui embargou asupra armelor, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2).

Atunci când, în cazul unui embargou asupra armelor, din motive imperative de urgență este necesară eliminarea unor anumite destinații din domeniul de aplicare al unei autorizații generale de export a Uniunii, actelor delegate adoptate în temeiul prezentului alineat li se aplică procedura prevăzută la articolul 23b."

2. La articolul 15 se adaugă următorul alineat:

„(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23a privind actualizarea listei de produse cu dublă utilizare prevăzută în anexa I. Actualizarea anexei I se realizează în limitele prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol. Acolo unde actualizarea anexei I vizează produse cu dublă utilizare care sunt enumerate și în anexele IIa-IIg sau în anexa IV, anexele respective se modifică în mod corespunzător."

3. Se introduc următoarele articole:

„*Articolul 23*a

(1) Competența de a adopta acte delegate se conferă Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 15 alineatul (3) se conferă Comisiei pentru o perioadă de cinci ani de la … (*). Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opun prelungirii respective cel târziu cu trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 15 alineatul (3) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în respectiva decizie. Aceasta produce efecte începând cu ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară specificată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității niciunuia dintre actele delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) și cu articolul 15 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea actului respectiv către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înainte de expirarea termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

*Articolul 23*b

(1) Actele delegate adoptate în temeiul prezentului articol intră imediat în vigoare și se aplică atât timp cât nu se formulează nicio obiecțiune în conformitate cu alineatul (2). Notificarea unui act delegat transmisă Parlamentului European și Consiliului prezintă motivele pentru care s-a recurs la procedura de urgență.

(2) Parlamentul European sau Consiliul pot formula obiecțiuni cu privire la un act delegat în conformitate cu procedura menționată la articolul 23a alineatul (5). Într-un astfel de caz, Comisia abrogă fără întârziere actul, în urma notificării deciziei Parlamentului European sau a Consiliului de a formula obiecțiuni."

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la …,

Pentru Parlamentul European	Pentru Consiliu
Președintele	Președintele
…	…

(*) Data intrării în vigoare a prezentului regulament.

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

I. INTRODUCERE

La 7 noiembrie 2011, Comisia a prezentat Parlamentului European și Consiliului propunerea sa de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare ([1]).

Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură la 23 octombrie 2012 ([2]).

Pachetul Omnibus privind comerțul, care făcea obiectul negocierilor la momentul respectiv, conținea de asemenea propuneri referitoare la acte delegate relevante pentru actuala propunere. Pentru a se asigura coerența între respectivele regulamente și actuala propunere, s-a convenit să se aștepte rezultatele pachetului Omnibus privind comerțul.

În iunie 2013, s-a obținut un compromis asupra pachetului Omnibus privind comerțul ([3]). Ulterior, negocierile au continuat în vederea ajungerii la un "acord timpuriu în a doua lectură" cu privire la actuala propunere ([4]).

La trilogul informal final din 17 decembrie 2013, s-a ajuns între colegiuitori la un acord provizoriu privind un pachet de compromis.

La 21 ianuarie 2014, Comisia pentru comerț internațional a Parlamentului European (INTA) a aprobat rezultatul negocierilor desfășurate în cadrul trilogului.

La 21 ianuarie 2014, președintele INTA a adresat o scrisoare Președinției prin care preciza faptul că, în eventualitatea în care Consiliul transmite oficial Parlamentului poziția sa în forma în care a fost prezentată în anexa la respectiva scrisoare, președintele INTA va recomanda Parlamentului reunit în ședință plenară să accepte poziția Consiliului fără amendamente.

Pe această bază, Consiliul, la 11 februarie 2014 (prin intermediul Coreper la 29 ianuarie 2014), a ajuns la un acord politic cu privire la propunere ([5]).

Ținând seama de acordul sus-menționat și în urma revizuirii textului de către experții juriști-lingviști, Consiliul și-a adoptat poziția în primă lectură la 3 martie 2014, în conformitate cu procedura legislativă ordinară prevăzută la articolul 294 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

II. OBIECTIV

Regulamentul propus urmărește asigurarea unei actualizări periodice și la timp, prin intermediul unor acte delegate ale Comisiei, a listei de control a UE de produse cu dublă utilizare în conformitate cu obligațiile și angajamentele asumate de statele membre în cadrul regimurilor internaționale de control al exporturilor.

În plus, pentru a permite o reacție rapidă a UE la evoluțiile în ceea ce privește evaluarea sensibilității exporturilor în temeiul autorizațiilor generale de export ale UE, regulamentul propus prevede eliminarea unor destinații din domeniul de aplicare al unor astfel de autorizații dacă acest lucru se dovedește necesar în anumite cazuri pentru a se asigura că numai tranzacțiile cu risc scăzut fac obiectul autorizațiilor.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

Consiliul a convenit cu privire la orientarea generală a propunerii în ceea ce privește procedura pentru actualizarea listei de control a UE (anexa I) prin intermediul unor acte delegate. Au fost introduse modificări cu privire la următoarele aspecte principale:

— a fost prevăzut un domeniu de aplicare mai explicit pentru actele delegate pentru eliminarea unor destinații din autorizațiile generale de export ale UE, respectiv în cazul în care astfel de destinații fac obiectul unui embargo asupra armelor;

— perioada acordării competenței de delegare Comisiei a fost specificată a fi de cinci ani, cu posibilitatea de a fi reînnoită în mod tacit;

— în cazul în care actualizarea listelor de control ale UE (anexa I) se referă la produse cu dublă utilizare care sunt de asemenea enumerate în anumite alte anexe ale regulamentului, respectivele anexe se modifică în consecință.

([1]) Documentul 16726/11.
([2]) Documentul 15611/12.
([3]) Documentul 13284/13.
([4]) Documentele 11454/13 și 12203/13.
([5]) Documentul 5480/14.

În plus, Parlamentul European, Consiliul și Comisia recunosc, într-o declarație comună, importanța îmbunătățirii continue a eficacității și a coerenței regimului de control al UE privind exporturile strategice, precum și a asigurării unui înalt nivel de securitate și a transparenței adecvate fără a afecta competitivitatea și comerțul legitim cu produse cu dublă utilizare. Această chestiune va continua să fie abordată și în contextul revizuirii în curs a politicii UE de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare.

IV. **CONCLUZIE**

Poziția Consiliului în primă lectură reflectă compromisul obținut în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European și facilitat de asemenea de Comisie. Acest compromis a fost aprobat prin adoptarea unui acord politic de către Consiliu la 11 februarie 2014, prin intermediul Coreper la 29 ianuarie 2014.

Președintele Comisiei INTA a Parlamentului European a precizat Președinției, într-o scrisoare datată 21 ianuarie 2014, că, în eventualitatea în care Consiliul transmite oficial Parlamentului poziția sa în forma în care figurează în anexa la respectiva scrisoare, va recomanda Parlamentului reunit în ședință plenară ca poziția Consiliului să se accepte fără amendamente, sub rezerva verificării de către experții jurişti-lingviști, în a doua lectură a Parlamentului.

Declarația comună a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei cu privire la revizuirea sistemului de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare

Parlamentul European, Consiliul și Comisia recunosc importanța îmbunătățirii continue a eficacității și coerenței regimului de control al UE privind exporturile strategice, precum și a asigurării unui înalt nivel de securitate și a transparenței adecvate fără a afecta competitivitatea și comerțul legitim cu produse cu dublă utilizare.

Cele trei instituții consideră că modernizarea și sporirea convergenței sistemului sunt necesare pentru a fi la curent cu noile amenințări și cu schimbările tehnologice rapide, pentru a reduce denaturările, a crea o piață comună reală a produselor cu dublă utilizare (condiții de concurență echitabile și uniforme pentru exportatori) și a continua să reprezinte pentru țările terțe un model de control al exporturilor.

În acest scop, sunt esențiale raționalizarea procesului de actualizare a listelor de control (anexele la regulament), consolidarea evaluării riscurilor și a schimbului de informații, elaborarea unor standarde îmbunătățite pentru sectorul în cauză și reducerea diferențelor de punere în aplicare.

Parlamentul European, Consiliul și Comisia recunosc problemele legate de exportul anumitor tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC) care pot fi folosite pentru încălcări ale drepturilor omului și pentru subminarea securității UE, în special în componența tehnologiilor utilizate pentru supravegherea în masă, monitorizare, localizare, urmărire și cenzurare, precum și în legătură cu vulnerabilitățile programelor informatice.

Au fost inițiate consultări tehnice în această privință, inclusiv în cadrul vizitelor reciproce ale UE pe tema produselor cu dublă utilizare, al Grupului de coordonare pentru produse cu dublă utilizare și al regimurilor de control al exporturilor, și sunt întreprinse în continuare acțiuni pentru soluționarea situațiilor de urgență prin intermediul unor sancțiuni (în temeiul articolului 215 din TFUE) sau al unor măsuri naționale. Vor fi intensificate, de asemenea, eforturile de promovare a acordurilor multilaterale în contextul regimurilor de control al exporturilor și vor fi examinate opțiuni de abordare a acestei chestiuni în contextul revizuirii în curs a politicii UE privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare și în contextul pregătirii unei comunicări a Comisiei. În acest cadru, cele trei instituții au luat act de faptul că, la 4 decembrie 2013, statele participante la Acordul de la Wassenaar au convenit să adopte controale asupra instrumentelor complexe de supraveghere care permit accesul neautorizat la sistemele informatice și asupra sistemelor de supraveghere a rețelei IP.

Parlamentul European, Consiliul și Comisia se angajează totodată să dezvolte în continuare mecanismul nediferențiat existent pentru produsele cu dublă utilizare care nu intră sub incidența anexei I la regulament, în vederea îmbunătățirii în continuare a sistemului de control al exporturilor și a aplicării acestuia în cadrul pieței unice europene.

Declarația Comisiei cu privire la actele delegate

În contextul prezentului regulament, Comisia reamintește angajamentul pe care și l-a asumat la punctul 15 din Acordul-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană de a furniza Parlamentului informații și documentație complete cu privire la reuniunile desfășurate de aceasta cu experți naționali în cadrul lucrărilor sale de pregătire a actelor delegate.

Declarația Comisiei cu privire la actualizarea regulamentului

Pentru a asigura o abordare europeană mai consecventă, mai eficientă și mai coerentă privind circulația (exporturile, transferul, serviciile de intermediere și tranzitul) bunurilor strategice, Comisia va înainta cât mai curând posibil o nouă propunere de actualizare a regulamentului.